

יכול יפרו גם על מום עובר?

תלמוד לומר: "אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה". דמשמע דוקא אותה שאינה קריבה כל עיקר. יצתה זו, בעלת מום עובר, שאינה קריבה היום, אלא למחר! הלכך מדלא פדינן על מום עובר, כל שכן שלא שחטינן עליו בכור בחוץ.

איבעית אימא: מאי טעמא מום עובר לא מרבינן, דאם כן — "פסח" ו"עור" למה לי?

אלא שמע מינה דלהכי כתביה רחמנא, לומר, דאינו נשחט אלא על מום קבוע כ"פסח ועור".

שינוי במשנה: נסדקה אף על פי שלא חסרה:

תנו רבנן: הסדק, שיעורו בכל שהוא. הפגימה, בין שנעשתה בידי אדם, בין שנעשתה בידי שמים, שנולדה עמו.

ודייקנן: מדקתני גבי פגימה בין בידי אדם בין בידי שמים — מכלל, דסדק בידי שמים לא, ומאי שנא?

ומשינן: אלא הכי קתני: הסדק כל שהוא, והסדק והפגימה בין בידי שמים בין בידי אדם.

וכמה שיעור פגימה? כדי שתחגור בה ציפורן. שאם יעבירו את הציפורן היא תתעכב על ידי הפגימה — כבדיקת סכין.

שינוי במשנה: ניקבה מלא כרשינה:

תנו רבנן: כמה נקיבת האוזן? מלא כרשינה.

שנפגמו, שחסרו מעט, או שנגממו, שלא נחסרו אלא נסדקו, וכן הפנימיות החניכיים של השיניים הטוחנות שנעקרו לגמרי.

ב-לז ומדייקנן: שנעקרו — אין, אבל נפגמו או נגממו לא. כיון שהוא אינו גלוי ומאי טעמא לא מרבינן ליה מ"כל מום רע"?

ומשינן: בעינן "מום רע" וליכא. דמום רע לא מיקרי אלא בגלוי שהוא מתגנה על ידו.

ותו מקשינן: אי הכי, מום עובר נמי נרבייה מ"כל מום רע". אלמה תנן: נפגמה אזנו מן החסוס, ולא מן העור?

ומשינן: מום עובר, סברא הוא דלא הוי מום בבכור. כי השתא מיפרק לא פרקינן עלויה פסולי המוקדשין, דהיינו שאר קרבנות שנפל בהם מום — מישחט שחטינא עלויה בכור בחוץ?

דתניא: כתיב, "ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה" והעמיד את הבהמה לפני הכהן והעריך הכהן אותה" — בבעלי מומיין שנפדו הכתוב מדבר. שכאן לימדנו הכתוב שקרבן שנעשה בעל מום דינו להיפדות.

אתה אומר בבעלי מומיין שנפדו, או אינו אלא בבהמה טמאה ממש הכתוב מדבר.

כשהוא אומר: בפסוק אחר [ויקרא כז, כז] "ואם בבהמה הטמאה ופדה בערכך" הרי בהמה טמאה אמור.

הא מה אני מקיים "ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה"?

הוי אומר זה בעלי מומיין שנפדו.